

ПРОЛОГ УТІКАЧ

Його звать Євгеном, йому двадцять шість років, він тікає від неминучої смерті.

Утікач покладав надії на світлу, місячну й зоряну ніч. Удень ще міг дати собі раду. Хоч справді переоцінив свої можливості вродженого містянина, думаючи, що зможе прижитися на природі, далеко від цивілізації. Коли ж подумки, а частіше — пошепки молив Бога, у якого дотепер не вірив, аби Він, добрий та милосердний, вивів із хащ, котрі раптом стали непролазними, ближче до асфальту.

Де дорога — там машини, де машини — там люди.

Євгенові хотілося добігти до них чимшвидше.

Він знав: утечу вже помітили й напевне відрядили погоню. Кілька разів зупинявся, переводячи подих. Адже задихатися почав одразу, як стартонув, далось взнаки принципове ігнорування фізкультури й спорту. Колись піддався загальній моді на здоровий спосіб життя, навіть спробував бігати зранку. Вистачило на чотири дні, але просто так не здався — вирішив займатися вечорами. Тут набридло вже після другої спроби, і він написав у Фейсбук величезний текст. Висміяв усіх, хто прагне йти за буржуазними трендами й тому втрачає себе справжнього. Насправді є вищий шик іти проти течії. Не кожен може собі дозволити робити це й зізнаватися публічно — настільки, наскільки можна вважати публічним простір соціальних мереж.

Написав і забув.

Завжди викидав із голови зроблене вчора. Жити треба сьогодні, думати про завтра, дивитися вперед. Озиратися, рефлексувати нехай лишиться вибором невпевнених у собі, обтяжених купою комплексів. Євген навчив себе не зважати на чужі думки ще зі школи.

На свій п'ятнадцятий рік народження вперше втік із дому й дві доби тинявся Києвом, ночуючи на вокзалі. Вважав його ідеальним місцем: завжди повно людей, які прийшли сюди випадково, довго не затримуються й не звертають уваги одне на одного. Серед них можна розчинитися, стежити, лишачись не поміченим, насичувати себе образами — те, що треба справжньому художнику.

Батьки шукали з міліцією, але марно. На третій день Євген повернувся, аби довести: нічого з ним не сталося, має котяче право ходити, де хоче, й жити сам по собі. Охоче погодився піти з мамою до якихось дорогих лікарів, чемно відповів на всі запитання, пройшов потрібні тести, дав зробити з собою купу різних процедур. Потім тішився з розгубленості дипломованих мозкоправів: нічого не знайшли, жодних відхилень, визнали психічно здоровим. Виписали якісь таблетки, Євген дисципліновано ковтав їх. А пропивши курс — знову подався з дому, цього разу на тиждень. Аби заспокоїти батьків, акуратно дзвонив двічі на день. Де спить, не казав, бо для чого комусь знати про нових знайомих, які пустили під крило. Нічого не вимагали, поводитися так само вільно, як він, плювати хотіли на зовнішні правила й умовності.

Відтоді Євген шукав себе.

Звідси — ота невдала спроба вписатися в здоровий спосіб життя.

Але саме після допису Євген знайшов Яну. Вона своїм здоровим життям пишалася, і вони доповнили одне одного. Так він вважав, а вона не заперечувала.

Незнайомка тоді написала: вони думають однаково, отже, однієї крові. Захотіла зустрітися. Це сталося ввечері того ж

дня. Гуляли до ранку, лягли й прокинулися разом. Ще за дві доби вирішили ніколи не розлучатися.

Тепер Євген її кинув.

Спершу гризло зсередини. Адже мусив би придумати, як витягнути подругу з пастки, лише тоді накивати п'ятами разом. Щось підказувало: справжні чоловіки мають чинити саме так. Проте він знайшов причину, чому тікає сам, і довго переконував себе — усе робить правильно. Швидко дістанеться до цивілізації й людей, приведе допомогу. Розкаже, що бачив, і Яну врятують.

Якщо ж схоплять і його, з надіями на щасливий фінал треба прощатися.

Євгенові навіть не вступило в голову подумки просити в дівчини пробачення. Переживе тих кілька годин, поки Яна гадатиме, що її зрадили й кинули напризволяще. Щойно він влетить у лігво на поліцейській машині, щойно винесе дівчину на руках, вона все зрозуміє й переконається, хто насправді її герой.

Він укотре зупинився.

Відстані, які пробігав із кожним наступним відчайдушним ривком, ставали дедалі коротшими. Утікач задихався, йому бракувало повітря, він притулявся до найближчого стовбура й жадібно хапав повітря ротом, мовби викинута на берег риба. Одного разу підкосило, не втримався на ногах, упав на коліна, потім — на чотири. Ледве встиг упертися руками в землю, аби не заорати носом. Постояв так. Дочекався, поки в очах перестане рябіти. Далі труснув головою й неабияк здивувався власному вчинкові: раптом ліг на живіт, притулив до землі вухо.

Лежав і слухав, чи не чути гонитви.

Нічого не почув, але вставати не хотілося. Хоч спекотне літо стояло в розпалі, тут, у лісі, розкинутому в болотяній місцевості, ще й поблизу звивистої водойми, було вогко. Не холодно, проте Євген змокрів, футболка неприємно липнула до тіла, а джинси вже натирали в пахвині. Та все одно

кортіло отак влягтися й нікуди не бігти. Дочекатися світанку, адже влітку сонце сходить рано. Коли побіг, годинник на дисплеї мобілки показував початок дванадцятої. Телефони не забирали, бо там, куди занесло Євгена з Яною, стільниковий зв'язок не ловив. Тоді це не злякало й не зупинило. Навпаки, вони хотіли забратися чимдалі й з'єднатися з природою. Жити, як хочеться, і займатися лише тим, що могло прогодувати. Та й то — мінімально, обоє виявилися невибагливими до їжі.

Тепер же він шкодував про їхній вибір.

Усе ж зв'язок із зовнішнім світом треба мати.

Євген перевернувся на спину, витягнув телефон із кишені штанів, натиснув кнопку. Висвітився час: 01 : 30. Він тікав уже третю годину й відчував себе повністю знесиленим. Чим довше лежав, тим більше схилявся до думки: отак дочекатися світанку, насправді недовго лишилося. Потім рухатиметься далі, уже не блукатиме, ліс не здаватиметься лабіринтом із дерев та кущів, густих, колючих. Рано чи пізно дошкутильгає до траси. А вона десь близько, територія прикордонна, дорога міжнародного значення. Машин багато, котрусь та й зупинить. Як пощастить — нарветься на прикордонників. Це військові, діятимуть навіть ліпше за поліцію.

Плани перележати порушили комарі.

Євген намагався не зважати на прикрих комах. Відмахувався, поринувши у власні думки й будуючи план за планом, один кращий від одного. Та настала мить, коли комарині жала перетягнули на себе увагу й почали серйозно дошкуляти. Комахи неприємно дзижчали, лізли у вуха, мовби збиралися звити в кожному гніздо, атакували не захищені короткими рукавами руки. Футболка теж погано захищала — гострі жала штрикали крізь неї, вражаючи живіт, груди, спину. До того ж знизу долучилися розбуркані мурахи. Євген уявив себе героєм фільму жахів, якого обліплюють огидні, подібні до комашні монстри, збираючись обгризти його, ще живого, до кісток.

Він не стримався — вигукнув:

— Та пішли ви, зарази!

Миттю завмер, похололо. Злякався — почують, адже погоня може рискати десь поруч. Євген навіть зіщулився, ліг на бік, підтягнув коліна до живота, скрутився в позі ембріона. Полежав так кілька хвилин, аж поки комарині й мурашині укуси не почали дошкуляти сильніше за переляк. Обережно розпрямився, далі став цапки, нарешті звівся на рівні. Обтрусився, намагаючись скинути невидимих у темряві мурах. Видихнув, рушив далі. Спершу йшов швидко, широко ступаючи, потім перейшов на біг підтюпцем.

Весь час Євген сунув навання, дуже приблизно уявляючи, де знаходиться кінцева мета — дорога. Для нього зараз важливіше — забігти чимдалі звідти. Куди ноги виведуть, туди й вийде. Але в голові чітко, міцно вбилося: порятунок має бути в протилежному напрямку від пастки. Логіка така собі, кульгала на обидві ноги, та іншої Євген не знаходив. Якщо бігти далі від небезпечного місця, тримаючись при цьому прямо, не звертаючи нікуди, порятунок неодмінно буде на протилежному кінці шляху.

Він до кінця не вірив у власну теорію.

Тим більше здивувався, коли враз місячне сяйво вихопило спереду порожнечу замість обридлої лісової стіни. Дерева мовби розступалися перед утікачем. Кущі, навпаки, густішали й ніби тримали за одяг, намагаючись затримати зухвальця з останніх сил. Не пустити, скувати рухи, обплести руки й ноги — знову згадалися сцени з типового фільму жахів.

— Ану, нафіг! — відчайдушно рявкнув Євген, наче слова могли налякати підступні чагарі.

Дивно — більше заростів на шляху не виникало. Ніби були й раптом щезли. Кілька останніх метрів до шосе він не проїшов — пролетів і, уже ступивши на асфальт, знову поточився. Не встояв на ногах, гепнувся на п'яту точку, забився, незграбно завалився на бік. Полежав так, полегшено дихаючи й навіть нервово посміюючись. Збоку його смішки могли здатися